

RENDA BÀSICA

XXII SIMPOSI
DE LA
RED RENDA
BÀSICA

24 y 25 de noviembre
de 2023

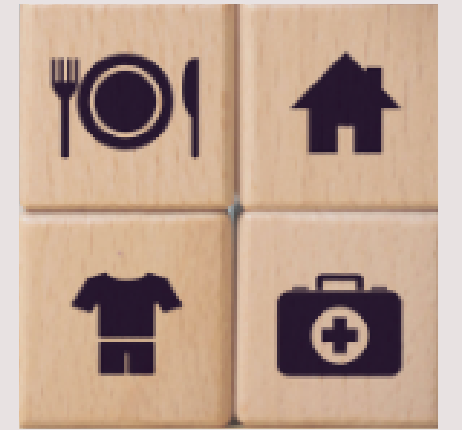
Universitat de Lleida

INTRODUCCIÓ:

- **L'Oficina de Desenvolupament i Cooperació organitza àrees de treball cooperatiu, incloent estades de treball solidari per estudiants universitaris, anomenades "mobilitat solidària".**
- **Els requisits inclouen formació en cooperació i ser part de la comunitat universitària. Connecten entitats amb necessitats de voluntariat social. L'àrea de sensibilització per a l'educació social realitza xerrades i taules rodones.**
- **Amb el projecte "Aules de la Pobresa", es busca formar no només professionals competents, sinó persones amb esperit crític, centrant-se en vincular l'assignatura del professorat amb activitats que fomentin l'esperit crític.**

DEFINICIÓ:

RENDA BÀSICA: és una restació econòmica que la institució política paga de una forma regular a totes les persones del seu territori de manera individual sense demanar-los cap condició a canvi.

TRES CARACTERÍSTIQUES QUE DEFINEIXEN LA RENDA BÀSICA:

- 1. Universal: es paga a totes les persones dins d'una comunitat o país, independentment de la seva situació financera (cobreix el 100% de la població).**
- 2. Individual: cada persona rep la renda bàsica com un dret inherent i subjectiu, independentment de la seva situació familiar o altres factors.**
- 3. Incondicional: no es posen condicions per rebre la renda bàsica. Aquesta és dóna sense imposar cap obligació o restricció.**

HISTÒRIA:

- La idea de la renda bàsica universal té una llarga història que es remunta a centenars d'anys, però ha guanyat una atenció més ampla i seriosa en els últims 10 anys. Aquest interès s'ha vist impulsat per noves formes de precarietat laboral, desigualtats creixents, canvis en les polítiques socials i el suport de figures públiques com Mark Zuckerberg i Barack Obama.
- Hi ha països han començat a explorar proves pilot per entendre com podria implementar-se la renda bàsica. La proposta busca abordar les desigualtats econòmiques i les noves realitats laborals. Destacats defensors, incloent-hi Martin Luther King, han promogut versions de la renda bàsica amb diverses característiques.

RENDA BÁSICA

POLÍTIQUES DE RENDA I LIMITACIONS:

- **Els programes com l'Ingrés Mínim Vital a Espanya són rendes minoritàries, diferents de la renda bàsica. Els estats del benestar ofereixen diverses rendes mínimes per ajudar qui no pot assegurar un mínim vital.**
- **A Catalunya hi ha la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) a nivell autonòmic. Fins al 2020, no hi havia una política de renda mínima a tot l'Estat espanyol; les competències estaven a les comunitats autònomes. S'han complementat els 17 projectes autonòmics amb un programa a tot l'Estat.**
- **És fa la compració amb França, on la renda bàsica és centralitzada i potent. Les diferències reflecteixen la descentralització espanyola i altres models centralitzats.**

DIFERÈNCIA ENTRE RENDA MÍNIMA I RENDA BÀSICA:

RENDA MÍNIMA/CONDICIONADA

RENDA BÀSICA

<p>No són per tothom, només per persones que no arriben al mínim econòmic. (característiques específiques)</p>	<p>Universal, és per tothom.</p>
<p>No només es la persona, es té en compte la llar, la convivència i la renda de les persones de la seva llar.</p>	<p>Individual (per a cada persona) És un dret subjectiu.</p>
<p>No son regulars ni per tota la vida, només quan la teva situació econòmica ho requereix.</p>	<p>Regular, es fa una transferència mensual.</p>
<p>Es per la gent que ho sollicita i que sap com aconseguir-ho.</p>	<p>Incondicional (sense condicions ni restriccions.)</p>

PROBLEMES DE LES RENDES CONDICIONADES:

"Prioritzar l'ajuda financera cap a aquells que més ho necessiten és una decisió lògica, tot i així, aquest enfocament planteja diversos problemes:

1.LA FOCALITZACIÓ:

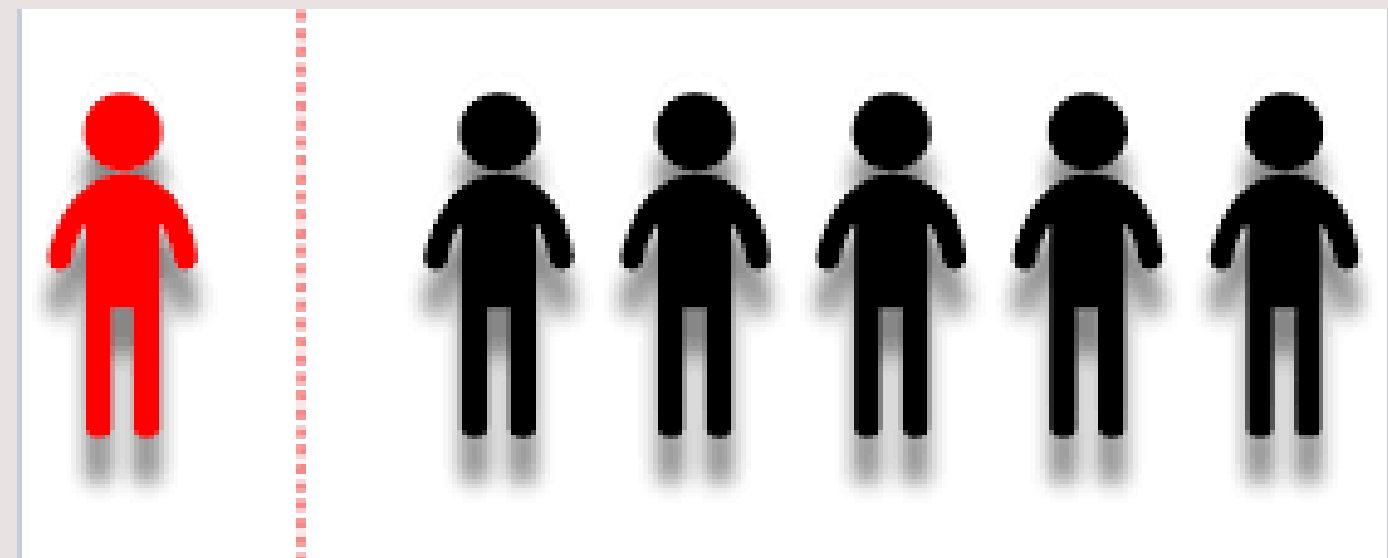
· Les rendes condicionades estan dissenyades per aplicar-se a la gent que no arriba a un llindar econòmic determinat, limitant-se a la població més pobre. A Espanya hi ha 11 milions de persones en situació de pobresa, aquesta prestació està dissenyada per a 850.000 llars, per tant, s'exclouen nens i immigrants sense permís de residència i es creen divisions. Les estrictes condicions només cobreixen 1 milió de persones en situació de vulnerabilitat.

· A més, aquesta focalització genera falsos positius (persones que enganyen el sistema) i falsos negatius (persones elegibles que no poden demostrar-ho) creant tensions socials i problemes tant socials com polítics.

PROBLEMES DE LES RENDES CONDICIONADES:

2. L'ESTIGMA SOCIAL

- L'estigma social i la vergonya juguen un paper crucial en el context de les famílies de classe mitja que es queden sense ingressos i es veuen obligades a sol·licitar ajuda econòmica. Aquestes famílies, que anteriorment gaudien d'un estatus de classe mitja, ara es troben en la situació emocionalment difícil de recórrer a prestacions econòmiques.
- L'impacte psicològic d'aquesta transformació pot ser profund, amb sentiments de pèrdua de dignitat i d'autoestima.

PROBLEMES DE LES RENDES CONDICIONADES:

3. TRAMPA DE LA POBRESA

· La "trampa de la pobresa" fa referència a una situació en què les persones que reben ajuda econòmica, com una renda mínima, es veuen desincentivades a buscar o acceptar feines remunerades, ja que aquestes rendes són incompatibles amb els ingressos laborals. Per exemple, si una família en situació de pobresa rep aquesta renda, l'acceptació d'una feina amb salari pot fer que perdin el dret a rebre aquesta ajuda.

· Aquesta situació crea una barrera per a la reintegració al mercat laboral, ja que les persones es veuen en una situació en què, fins i tot amb feina, podrien seguir en una situació financera precària. Aquest problema destaca la necessitat de repensar les polítiques socials.

PROBLEMES DE LES RENDES CONDICIONADES:

4. DESCONEIXEMENT I COMPLEXITAT DEL PROCÉS:

- El desconeixement i les múltiples barreres en el procés de sol·licitud contribueixen al fet que aproximadament el 60% de les persones que necessitarien rendes garantides no les sol·liciten.
- Moltes persones en situació de pobresa no estan al corrent de l'existència d'aquests programes. A més, la complexitat del procés de sol·licitud fa que les persones es sentin perdudes o amb dificultats per completar-lo.

ESTATS DEL BENESTAR I POLÍTIQUES SOCIALS:

• **Actualment, la situació econòmica ja no segueix una línia ascendent estable, sinó que fluctua al llarg de la vida. De les persones que fan jornada completa només el 3% de la població es troba en situació de pobresa. A diferència de les persones que fan jornada parcial que estan més condemnades a patir risc de pobresa i exclusió social.**

• **A dia d'avui, tenir un contracte laboral no garanteix l'absència de pobresa. Les llars que depenen exclusivament dels ingressos del treball solen evitar la pobresa. No obstant això, aquelles que es basen en pensions contributives es troben en un 19% de risc de pobresa, mentre que les que reben prestacions assistencials es troben en un preocupant 97% de risc de pobresa i exclusió social. Podem afirmar que el mercat laboral actual no assegura una vida digna i no protegeix de manera eficaç contra el risc de pobresa.**

QUÈ SABEM DE LA RENDA BÀSICA?

- **En una enquesta del CEO a Catalunya amb una mostra de 3100 persones, es va descobrir que el 35% de la població sap què és la renda bàsica, mentre que el 40% en té una noció però no la coneix a fons. És notori que gairebé el 79% estaria d'acord amb l'aplicació de la renda bàsica, un resultat que va sorprendre positivament.**
- **L'anàlisi per sexe i grups d'edat no va revelar diferències significatives, però en la situació laboral hi va haver algunes discrepàncies notables. El suport a la renda bàsica varia segons el partit polític, destacant que els simpatitzants de la CUP mostren més acord que els de Vox, amb només un 4,4%.**
- **Sobre l'ús de la renda bàsica, el 48% continuaria treballant, el 28% estendria els seus estudis, i un 76% combinat continuaria estudiant en el futur.**

QUÈ SABEM DE LA RENDA BÀSICA?

- **Sobre l'ús de la renda bàsica, el 48% continuaria treballant, el 28% estendria els seus estudis, i un 76% combinat continuaria estudiant en el futur.**
- **Pel que fa a la gent exclosa, el 41% emprendria nous estudis, el 68,6% mantindria la seva situació laboral sense canvis, i només el 20% reduiria la seva jornada laboral.**
- **En relació als desocupats, el 80% continuaria buscant feina amb la renda bàsica, només el 7% buscaria feina a temps parcial, i un 8% deixaria de buscar feina.**

REFLEXIÓ PERSONAL:

Estic molt agraïda d'haver tingut l'oportunitat de participar en aquesta xerrada i formar part de l'audiència com a estudiant de psicologia. Tot i que ja havia sentit la paraula "renda bàsica" abans, no tenia clar com es desenvolupava i funcionava en el nostre país. La xerrada ha estat molt interessant i m'ha brindat la oportunitat d'aprendre coses noves que no coneixia i que considero que poden ser molt útils per al meu futur.

A través de les explicacions sobre la renda bàsica i les rendes condicionades, he arribat a comprendre la complexitat d'aconseguir aquestes prestacions i les dificultats que comporten. Penso que ha sigut una experiència educativa que no només ha enriquit la meva formació acadèmica en psicologia, sinó que també m'ha aportat una perspectiva més àmplia sobre els desafiaments socials que envolten aquestes qüestions en la nostra societat.

Gràcies